

Årsplan 2023/2024

Espira Fenstad

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	2
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	13
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	14
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	16
Barns medvirkning	18
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	19
Tilvenning av nye barn	20
Samarbeid og sammenheng med skolen	20
Espira satsingsområder	21
Lokale satsinger	23
Vurderingsarbeid	23
Kontaktinformasjon	24

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-fenstad/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://www.barnehagefakta.no/barnehage/987806230/espira-fenstad-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Fakta om barnehagen:

- Åpningstider 06:30 – 17:00
- Fullkost barnehage hvor det serveres tre måltider pr dag, med frukt og grønt til alle måltider. Varmlunsj to dager i uken.
- Deltar på nasjonal bruekrundersøkelse, sist fikk vi en score på 4,7 av 5 mulig.
- Barnehagen ble resertifisert i miljøfyrtårn i 2022.
- Lavt sykefravær og stabilt personale.
- Espira har samarbeid med SOS-barnebyer og årlig har vi innsamlingsaksjon til Espira-barnehagen i Zimbabwe.
- Barnehagens slagord er: Skogens magi gir læring og fantasi!
- Barnehagen har tre avdelinger med plass til ca. 70 barn.
- Glimt fra vår hverdag finner du på vår facebook og instagram side: Espira Fenstad.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: For at personalet skal kunne gi barna god omsorg i barnehagen, må de ansatte gi av seg selv, være åpne og tilstedeværende i relasjonen med barna. Alle voksne i Espira Fenstad skal møte alle barn med varme, anerkjennelse og respekt. Når barn føler seg trygge og ivaretatt, tør de å slippe seg løs, utforske, teste grenser og egne evner. Personalet skal bidra til at barna utvikler tillit til seg selv

og andre. De ansatte skal kjenne til og jobbe etter Espiras standarder for «når barnet kommer i barnehagen» og «når barnet skal hjem fra barnehagen».

I Espira Fenstad skal barna få tid og rom for avslapping og rolige stunder. Personalet er lydhøre for barnas ønsker og behov. Dagen organiseres slik at de som har behov for å sove får mulighet til det, og de eldre barna får mulighet til rolige aktiviteter i løpet av dagen. De voksne er bevisst sin rolle, og skal være gode rollemodeller ved å vise omsorg også for kolleger og foreldre. Barna oppmuntres til å gi hverandre omsorg og støtte i ulike situasjoner i hverdagen.

Med småspirene:

- Vi jobber systematisk med observasjon for å sikre relasjoner, trivsel og sosialkompetanse.
- I vår barnehage er det rom for ulike følelser, følelsene skal fanges opp av ansatte, bekreftes og valideres.
- Vi bruker primærgrupper for å legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personalet og mellom barna.
- De voksne skal være til stede for barna med en trygg havn slik at de kan utforske og bli trygge i barnehagens miljø.
- Personalet skal jobbe i tråd med småspirestandard.

Med aktivitetsspirene:

- Vi jobber systematisk med observasjon og trivselssamtaler for å sikre relasjoner, trivsel og sosialkompetanse.
- I vår barnehage er det rom for ulike følelser, følelsene skal fanges opp av ansatte, bekreftes og valideres.
- Vi bruker primærgrupper for å legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personalet og mellom barna.
- De voksne skal være gode rollemodeller for barna, som skaper trygghet.

Med skolespirene:

- Vi jobber systematisk med observasjon og trivselssamtaler for å sikre relasjoner, trivsel og sosialkompetanse.
- I vår barnehage er det rom for ulike følelser, følelsene skal fanges opp av ansatte, bekreftes og valideres.
- Vi bruker primærgrupper for å legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personalet og mellom barna.
- Vi oppmuntrer til å vise omsorg og respekt for andres følelser og veileder barna i å finne løsninger på konflikter.
- De voksne skal være gode rollemodeller for barna.
- Legge til rette for ro og hvile gjennom barnehagehverdagen ved rolige aktiviteter og egne rom hvor barna kan trekke seg tilbake i rolige aktiviteter.
- Personalet skal jobbe i tråd med Skolespirastandard.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan
<p>Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:</p> <p>I Espira Fenstad skal barna ha pedagogiske miljøer som fremmer læring og utvikling gjennom lek. De pedagogiske miljøene i barnehagen vår skal innby til fantasifullt lek for alle barn.</p> <p>De ansatte i Espira Fenstad skal hele tiden jobbe etter å legge til rette for lek og aktiviteter som er tilpasset barnas alder og utviklingsnivå. Det er viktig at læringsmiljøet i barnehagen er trygt, inkluderende og stimulerende. Vi observerer og gjør oss kjent med barnas lekekompetanse, for å kunne bli kjent med hvilken støtte enkeltbarn har behov for i lek. Dette gjør vi for å kunne videreutvikle og styrke lekekompetansen til det enkelte barnet.</p> <p>Vi organiserer tid, rom og lekematerialer for å inspirere barn til ulike typer lek. Vi fremmer et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek. De voksne er deltakende i</p>

barnas lek og støtter og veileder når barn har behov for dette. Vi deler barna inn i mindre grupper for at barna kan fordype seg og finne ro i leken, danne nye relasjoner og vennskap.

Med småspirene:

- Det pedagogiske miljøene tilrettelegges etter barns interesser.
- Personalet skal tilrettelegge for variert og fantasifylt lek for alle barn.
- Personalet skal legge ut lekespor som inspirerer og innbyr til variert lek og undring.
- Vi organiserer barnehagedagen slik at det er tid og rom til barns frie lek.
- Personalet tilfører leken begeistring og glede.
- Personalet er deltakende, støtter og setter ord på i barnas lek.

Med aktivitetsspirene:

- Det pedagogiske miljøene tilrettelegges etter barns interesser.
- Personalet skal tilrettelegge for variert og fantasifylt lek for alle barn.
- Personalet skal legge ut lekespor som inspirerer og innbyr til variert lek og undring.
- Vi organiserer barnehagedagen slik at det er tid og rom til barns frie lek.
- Personalet tilfører leken begeistring og glede er støttende og veileder i lek.
- Personalet deltar aktivt og bidrar til barns språkutvikling gjennom lek.

Med skolespirene:

- Det pedagogiske miljøene tilrettelegges etter barns interesser, leker og materiell er tilgjengelig for barna.
- Personalet skal tilrettelegge for variert og fantasifylt lek for alle barn.
- Personalet skal legge ut lekespor som inspirerer og innbyr til variert lek og undring.
- Vi organiserer barnehagedagen, leker og materiell slik at det er tid og rom til barns frie lek.
- Personalet tilfører leken nye elementer, begeistring, humor og glede.
- Personalet er påkoblet og til stede for støtte og videreutvikling av barnas lek.
- Personalet tilfører leken nye elementer og videreutvikler lekeplataer etter barnas behov.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

I Espira Fenstad tilpasser vi det pedagogiske opplegget etter barnas forutsetninger og behov. Den første perioden i barnehagen står tryggheten i fokus, og barna knytter bånd til nye barn og voksne. Gjennom dette fellesskapet tilegner barna seg verdifull sosial kompetanse.

De ansatte i Espira Fenstad skal hele tiden jobbe etter å legge til rette for lek og aktiviteter som er tilpasset barnas alder og utviklingsnivå. Det er viktig at læringsmiljøet i barnehagen er trygt, inkluderende og stimulerende. Vi bruker ulike digitale verktøy i læringsprosesser sammen med barna.

Med småspirene:

- Vi arbeider tverrfaglig gjennom ulike prosjekter og aktiviteter.
- Vi er opptatt av å bruke leken som arena for læring.
- Barnas læringsprosesser er tilgjengelig for dem og dokumenteres i det pedagogiske miljøet.
- Vi benevner og setter ord på sammen med barna.

Med aktivitetsspirene:

- Vi arbeider tverrfaglig gjennom ulike prosjekter og aktiviteter.
- Vi er opptatt av å bruke leken som arena for læring.
- Barnas læringsprosesser er tilgjengelig for dem og dokumenteres i det pedagogiske miljøet.
- Vi utforsker og undrer oss sammen med barna.

Med skolespirene:

- Vi arbeider tverrfaglig gjennom ulike prosjekter og aktiviteter.
- Vi er opptatt av å bruke leken som arena for læring.
- Barnas læringsprosesser er tilgjengelig for dem og dokumenteres i det pedagogiske miljøet.
- Vi bruker ulike digitale verktøy i læringsprosesser sammen med barna.
- Vi utforsker og undrer oss sammen med barna både gjennom samtale og ting vi oppdager.
- I måltider og i samlinger har vi gode samtaler og undringsprosesser.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.

I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

I Espira Fenstad skal alle barn møte voksne som er anerkjennende og lydhøre ovenfor deres innspill, refleksjoner og meninger. De ansatte skal sammen med barna reflektere over handlinger og praksis, for å få en begynnende forståelse for hvordan ting man sier og gjør påvirker andre.

Alle barn skal oppleve at ulike behov, meninger og perspektiver blir verdsatt og synliggjort i fellesskapet barnehagen. Alle voksne skal bidra til å utvikle barnas identitet ved å fokusere på barnas styrker, å gjøre barna bevisst på hva de mestrer. Sammen skal vi dele magiske hverdagsøyeblikk, slik at alle barn får troen på seg selv og sin mestring.

Med småspirene:

- Vi deler barnegruppene i mindre grupper hver dag slik at alle barn blir sett og hørt.
- Vi har felles aktiviteter og tradisjoner gjennom året.
- Vi jobber i tråd med Espiras barnesyn.
- Felles dager med fokus på satsningsområder på tvers av huset.
- Et stort felles uteområde hvor vi legger til rette for å bygge relasjoner på tvers av alder, viser respekt, tar hensyn og hjelper hverandre.
- Vi undrer oss sammen med barna.
- Vi planlegger barnehagens innhold og aktiviteter etter det barna er opptatt og interesserer seg for.

Med aktivitetsspirene:

- Vi deler barnegruppene i mindre grupper hver dag slik at alle barn blir sett og hørt.
- Vi har felles aktiviteter og tradisjoner gjennom året.
- Vi jobber i tråd med Espiras barnesyn.
- Felles dager med fokus på satsningsområder på tvers av huset.
- Et stort felles uteområde hvor vi legger til rette for å bygge relasjoner på tvers av alder, viser respekt, tar hensyn og hjelper hverandre.
- Vi undrer oss over oppdagelser vi gjør i hverdagen.
- Vi planlegger barnehagens innhold og aktiviteter etter det barna er opptatt av og interesserer seg for.
- Vi har et stort fokus på sosial kompetanse og lekekompetanse. Barna skal lære seg hvordan man samhandler med andre barn og voksne, samt erfare fordelene med å samhandle med andre.
- Leken skal ha en sentral plass og lekemiljøene skal være inkluderende for mange barn i felles lek.

Med skolespirene:

- Vi deler barnegruppene i mindre grupper hver dag slik at alle barn blir sett og hørt.
- Vi har felles aktiviteter og tradisjoner gjennom året.
- Vi jobber i tråd med Espiras barnesyn.
- Felles dager med fokus på satsningsområder på tvers av huset.
- Et stort felles uteområde hvor vi legger til rette for å bygge relasjoner på tvers av alder, viser respekt, tar hensyn og hjelper hverandre.
- Vi undrer oss og samtaler med barna om temaer som opptar oss.
- Vi planlegger barnehagens innhold og aktiviteter etter det barna er opptatt av og de får være med å påvirke innholdet gjennom tankekart.
- Vi arbeider for å skape robuste barn, samt mestring utfra enkeltbarnets forutsetninger.
- Vi samarbeider med skolen om skoleforberedende arbeid, selvstendighet og ansvarsbevissthets arbeid.
- Leken skal ha en sentral plass og lekemiljøene skal være inkluderende for mange barn i felles lek.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap: Vi har vennskap og fellesskap som hovedfokus i nytt barnehageår for å fremme det psykososiale barnehagemiljøet, samt å styrke barnas sosiale kompetanse og danne relasjoner på nye avdelinger. Vi tilrettelegger for lekegrupper på avdelingene i et pedagogisk miljø som er inspirerende for barna. De pedagogiske miljøene er tilrettelagt for progresjon slik at barna hele tiden møter varierte miljøer tilpasset deres alder. De voksne må gi barna nye impulser og tilføre nye elementer til leken.

Med småspirene:

- Vi bruker materiell og litteratur for å arbeide med tema vennskap og fellesskap:
- Alle barn og voksne er delt i primærgrupper hvor vi bygger nære relasjoner og sikrer at hvert barn blir sett og hørt.
- Avdelingen skal legge til rette for at det pedagogiske miljøet skaper fellesskap i lek. På småbarnsavdeling er det viktig å ha mye av noen typer leker slik at alle barn kan leke med de samme lekene.

Med aktivitetsspirene:

- Vi bruker materiell og litteratur for å arbeide med tema vennskap og fellesskap:
«Ti små vennebøker».
«Følelsene»
- Røde og grønne tanker.
- Alle barn og voksne er delt i primærgrupper hvor vi bygger nære relasjoner og sikrer at hvert barn blir sett og hørt.
- Avdelingen skal legge til rette for at pedagogisk miljø skaper fellesskap i lek.

Med skolespirene:

- Vi bruker materiell og litteratur for å arbeide med tema vennskap og fellesskap:
«Følelsene».
«Ti små vennebøker».
- Alle barn skal oppleve å være en venn og ha en venn som deler magiske hverdagsøyeblikk.
- Ansatte skal legge til rette for at pedagogisk miljø skaper fellesskap, inkludering og fantasi i leken.
- Alle barn og voksne er delt i primærgrupper hvor vi bygger nære relasjoner og sikrer at hvert barn blir sett og hørt.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.

I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.
---	--

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:</p> <p>Alle barn skal møte voksne som anerkjenner og responderer aktivt på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk, samt støtter enkeltbarnets språkutvikling.</p> <p>I vår barnehage tilrettelegger vi for at alle barn skal kunne forstå og bli forstått, enten det er med supplering av bildestøtte, konkrete eller tegn.</p> <p>Alle barn skal møte ansatte som bruker tid på å bli kjent med hvert enkelt barns språkutvikling, for å legge til rette for progresjon utfra deres individuelle forutsetninger.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alfabetet og tall er tilgjengelig på alle avdelinger. <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I rutinesituasjoner og måltid har vi fokus på å jobbe med begrepsutvikling og gode samtaler. • Vi forsterker kommunikasjonen med tegn i hverdagen. • Vi bruker symboltavler i det pedagogiske miljøet. • Vi benevner og setter ord på sammen med barna. • De ansatte skal bruke språket aktivt for å bade de små i ord og begreper for å stimulere språkutviklingen til de minste. • De minste skal bli lest for, sammen skal vi se på bildene og snakke om hva som skjer på bildene. <p>Med aktivitetsspirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi har samlinger med sang og eventyr med konkrete. • Vi bruker mye bøker, rim og regler. • Vi forsterker kommunikasjonen med tegn i hverdagen. • Vi bruker symboltavler i det pedagogiske miljøet. • Vi jobber med sortering, tall og telling i hverdagen. • Vi har språkgrupper med fokus på strukturert begrepslæring, preposisjoner og lignende.

Med skolespirene:

- Vi har mye høytlesning hvor vi inviterer barna til samtale om innholdet i boka.
- Vi forsterker kommunikasjonen med tegn i hverdagen.
- Tall, bokstaver og navn er tilgjengelig i det pedagogiske miljøet.
- Vi jobber med matematiske, over og under begreper.
- Vi skal fokusere på språklig bevissthet gjennom spill, lek med rim og regler og samtaler med barna.
- De ansatte skal sammen med barna vise nysgjerrighet rundt bokstaver og tall.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor

Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.

I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede og mestring samtidig forebygge krenkelser og mobbing.

Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, skal barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, læring og lek på avdelingene.

- I Espira Fenstad bruker observasjonsskjema for å kartlegge barnets trivsel før foreldresamtaler både vår og høst.
- Vi bruker relasjonsskjema 2 ganger i året for å sikre at alle barn har gode relasjoner i barnehagehverdagen. De ansatte har gode rutiner for konflikthåndtering og kjenner godt til arbeidet med det psykososiale miljøet i barnehagen.

Med småspirene:

- De ansatte skal være tilstedeværende, varme, observerende og tydelige voksne som anerkjenner og setter ord på barnas følelser.
- Vi deler oss i mindre grupper gjennom dagen.
- Vi skaper felles opplevelser som legger grunnlag for lek og relasjonsbygging.
- Vi har fokus på et tett foreldresamarbeid.
- Vi legger til rette for gode lekemiljøer tilpasset barnegruppen som vil bidra positivt til barnets psykiske helse. I leken skal det være voksne til stede for å veilede for inkludering og fellesskap.

Med aktivitetsspirene:

- De ansatte skal anerkjenne barnas opplevelser i møter med andre, bidra til refleksjon og støtte barnas endrings- og utviklingsprosesser.
- Jobber med vennebøkene, har samlinger og samtaler med barna om vennskap. Vi snakker om hvordan vi skal være mot hverandre.
- Felles opplevelser og erfaringer som legger grunnlag for lek og relasjoner.
- Vi legger til rette for gode lekemiljøer tilpasset barnegruppen som vil bidra positivt til barnets psykiske helse.

Med skolespirene:

- De ansatte skal være gode rollemodeller for barna i møte med andre. Vi vil ha fokus på at alle trenger ikke leke sammen, men alle skal ha muligheten til å leke med noen og ingen skal stenges ute fra lek.
- Vi skal gi barna tid og mulighet til å utvikle relasjoner og vennskap de allerede har, men også kunne etablere nye.
- Vi legger til rette for gode lekemiljøer tilpasset barnegruppen som vil bidra positivt til barnets psykiske helse.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Personalet er påkoblet, leser barns behov og tar fatt på barnas interesser. Det er prosessen i seg selv som er viktig ikke resultatet.

Med småspirene:

- Vi er oppmerksomme for barnas interesser og lager planer og aktiviteter ut fra det barna er opptatt av.
- Når vi er på tur er vi opptatt av å følge barnas interesser og opplevelser underveis, målet med turen er turen i seg selv, ikke destinasjonen.

Med aktivitetsspirene:

- Vi er lydhøre for barnas interesser i lek og samhandling og lager planer og utarbeider pedagogisk miljø i tråd med dette.
- Når vi er på tur er vi opptatt av å følge barnas interesser og opplevelser underveis, målet med turen er turen i seg selv, ikke destinasjonen.

Med skolespirene:

- Skolespirene deltar i team for happeninger i planlegging av hva dagene skal inneholde.
- Vi planlegger barnehagens innhold og aktiviteter etter det barna er opptatt av og de får være med å påvirke innholdet og prosjektarbeid gjennom tankekart.
- På tur får barna være med å påvirke hvor vi og hva turen skal by på.
- Leker, materiell og utstyr er tilgjengelig for barna.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi har to foreldremøter i året hvor foreldrene har mulighet til å komme med ønsker og innspill som vi tar med oss i det videre arbeidet.
- Det inviteres til to foreldresamtaler i året hvor vi samtaler rundt barnets utvikling, her er mulighet for tilbakemeldinger og påvirke barnets hverdag.
- Vi er opptatt av daglig dialog med foreldrene i levere og hentesituasjon.
- Vi bruker spireportalen aktivt hvor vi deler magiske hverdagsøyeblikk.
- Vi har tett dialog med SU gjennom barnehageåret hvor det planlegges arrangement som foreldre er velkommen til å delta.
- Terskelen er lav for å gi tilbakemeldinger i hverdagen.
- Vi har tett samarbeid med Nes kommune og følger plan for overganger.
- I Nes kommune har vi en egen satsning for bedre tverrfaglig innsats, gjennom denne satsningen har vi blant annet tverrfaglig team hvor barnehagen kan invitere ulike instanser for drøfting.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

- Foreldremøte for nye før sommeren.
- Barn og foreldre får velkomstbrev og velkomstgave.
- Barnet og familien får tilbud om å komme på besøk før oppstart.
- Familien får egen kontaktperson.
- Tilvenning i barnehagen etter barnets behov, foreldrene må være med i barnehagen så lenge barnet har behov for det.
- Vi deler barna i smågrupper.
- Vi sender ut bilder og har dialog med foreldre gjennom spireportalen i starten.
- Alle får tilbud om oppstarts samtale første uken og oppfølgingssamtale etter dere har blitt kjent i barnehagen.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

På Kunnskapsriket får barna gode forberedelser til skolestart. Barna øver seg på å bli mer selvstendig. Gjennom siste året i barnehagen skal skolespirene få delta i ulike prosjektarbeid hvor de selv er med på valg av tema. Hva prosjektene deres skal inneholde og handle om er barna selv med å påvirke gjennom tankekart.

Vi går på besøk til Fenstad og leker både på uteområdet og inne på SFO.

Før skolestart er alle skolespirer på matpakkekurs hvor de lærer hvilke nærstoffer kroppen har behov for og hva som er sunt og godt å ha i matpakka si.

Siste året i barnehagen er det mye som skjer for skolespirene, de drar på ulike utflukter er rosaruss og får overnatte i barnehagen.

Vi øver på å løse konflikter selv med voksne som veileder og støtter.

- Lekegrupper
- Språkgrupper
- Prosjektarbeid
- Tankekart
- Jeg vet.
- Matpakkekurs.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Realfag er både morsomt og lærerikt.

I Espira Fenstad blir barna introdusert for realfag på varierte og spennende måter. Personalet har fått kompetanseheving fra Forskerfabrikken og Espiras fagavdeling. Barnehagen har spennende utstyr fra forskerfabrikken som barna bruker i lek og utforskning. Gjennom en lekende og undersøkende tilnærming møter barna matematikk, naturvitenskap og teknologi på deres egne premisser i barnehagehverdagen. Ut ifra barnas interesser og initiativ ønsker vi å bygge mestringfølelse, gi inspirasjon, erfaringer samt støtte dem i å danne et viktig grunnlag for videre læring.

Barns aktivitetsnivå har stor betydning for fysisk og psykisk helse. Det er stor variasjon i barns aktivitetsnivå og barnehagen spiller derfor en stor rolle for hvor aktive barna er. Derfor er bevegelse et av våre satsingsområder i Espira Fenstad. Hos oss skal barna møte utfordrende bevegelsesmiljøer der de kan løpe, kripe, balansere, rulle, klatre og hoppe både ute og inne. De minste avdelingene går på turer i nærmiljøet og utforsker det mens etter hvert som barna blir større, blir turene også lengre.

Det å kunne kommunisere er grunnleggende for mennesker, og selvsagt også for barnehagebarn. Kommunikasjon er vår måte å uttrykke våre ønsker og behov på. I Espira Fenstad møter vi barna der de er i sin språkutvikling. Ved å skape mening for, og sammen med barna tilbyr vi allsidige og gode muligheter. Vi ser språk i alle hverdagssituasjoner. Gjennom måltid, påkledning, samling, lek og aktiviteter bader vi barna i språk. Vi benevner, gjentar, stiller åpne spørsmål, leser, synger og undrer oss sammen med barna. Vi deltar også på lesekorken, som er et samarbeid med biblioteket på Årnes.

Lokale satsinger

Hva

I Espira Fenstad er slagordet vårt: Skogens magi gir læring og fantasi!

I Nes kommune skal alle sektorer som jobber med barn arbeide med BTI (bedre tverrfaglig innsats).

Barnehagen jobber systematisk med barnas pedagogiske miljø hvor vi blant annet får kurs gjennom Styd.

Hvorfor

Å være ute på tur i skogen kan by på ulike motoriske utfordringer, glede gjennom lek og læring gjennom utforskning.

BTI bidrar til tidlig innsats, samordning og medvirkning.

Et godt pedagogisk miljø bidrar til god psykisk helse for barna.

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

- Vi er nysgjerrige på det vi oppdager i naturen.
- Vi har ulike hinderløyper i skogen.
- Vi bygger og bruker fantasien sammen med barna.

Vi har tverrfaglige team hvor vi drøfter ulike utfordringer.

Systematisk observasjon og tidlig innsats slik at alle barna i Espira Fenstad får en Fantastisk start på livet!

Det pedagogiske miljøet skal inspirere til lek og fantasi, det skal være inkluderende og tilrettelagt for barnas interesser.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Personalet dokumenterer og vurderer barnehagens pedagogiske arbeid gjennom periodeplaner og rapporter i spireportalen.
- Personalet vurderer det pedagogiske arbeidet både skriftlig og muntlig, på avdelingsmøter, personalmøter, ledermøter og planleggingsdager i barnehagen.
- Drøfter faglige og etiske problemstillinger.
- Personalet gjør egne vurderinger av barnehagens pedagogiske praksis og blir vurdert ved deltakelse i Espira BLIKK.
- Vi bruker Eik som internkontrollsystem for barnehageloven.

Kontaktinformasjon

Styrer	Anette R. Johnsen
E-post	Anette.johnsen@espira.no
Telefon	45500645
Adresse	Grinderstubben 1, 2170 Fenstad

